

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 14. maja 2020*

„Predhodno odločanje – Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah – Pravica do obveščeniosti v kazenskem postopku – Direktiva 2012/13/EU – Člen 6 – Pravica do obveščeniosti o obdolžitvah – Kazenski pregon zaradi vožnje vozila brez vozniškega dovoljenja – Prepoved vožnje na podlagi prejšnjega kaznovalnega naloga, s katerim zadevna oseba ni bila seznanjena – Vročitev tega naloga zadevni osebi zgolj po obveznem pooblaščenju – Nastop pravnomočnosti – Morebitna malomarnost zadevne osebe“

V zadevi C-615/18,

katero predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Amtsgericht Kehl (okrajno sodišče v Kehlu, Nemčija) z odločbo z dne 24. septembra 2018, ki je na Sodišče prispela 28. septembra 2018, v kazenskem postopku zoper

UY,

ob udeležbi

Staatsanwaltschaft Offenburg,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi E. Regan, predsednik senata, I. Jarukaitis, E. Juhász, M. Ilešič in C. Lycourgos (poročevalec), sodniki,

generalni pravobranilec: M. Bobek,

sodni tajnik: D. Dittert, vodja oddelka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 16. oktobra 2019,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za nemško vlado M. Hellmann, T. Henze in A. Berg, agenti,
- za Evropsko komisijo S. Grünheid, R. Troosters in B.-R. Killmann, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 16. januarja 2020

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nemščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 6 Direktive 2012/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o pravici do obveščeniosti v kazenskem postopku (UL 2012, L 142, str. 1) ter členov 21, 45, 49 in 56 PDEU.
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru kazenskega postopka, ki je bil v Nemčiji začet proti UY zaradi vožnje brez voznškega dovoljenja iz malomarnosti.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah 14, 27 in 41 Direktive 2012/13 je navedeno:
 - „(14) Ta direktiva se nanaša na ukrep B [(ukrep glede pravice do obveščeniosti o pravicah in obtožbi)] iz načrta [(za krepitev procesnih pravic osumljenih ali obtoženih oseb v kazenskih postopkih)]. Z namenom krepitev vzajemnega zaupanja med državami članicami določa skupne minimalne standarde na področju obveščanja o pravicah in obdolžitvah, ki se zagotovijo osebam, osumljenim ali obdolženim kaznivega dejanja. Ta direktiva temelji na pravicah, določenih v [Listini Evropske unije o temeljnih pravicah], zlasti členih 6, 47 in 48 Listine, ter nadgrajuje člena 5 in 6 [Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane v Rimu 4. novembra 1950], kakor ju razlaga Evropsko sodišče za človekove pravice. V tej direktivi je za izraz ‚obtožba‘ iz člena 6(1) [navedene konvencije] uporabljen izraz ‚obdolžitev‘.
 - [...]
 - (27) Osebam, obdolženim kaznivega dejanja, bi bilo treba o tem, česar so obdolžene, dati vse informacije, ki jih potrebujejo za pripravo svoje obrambe in da bi se zaščitila poštenost postopka.
 - [...]
 - (41) V tej direktivi so upoštevane temeljne pravice in načela, ki jih priznava [Listina o temeljnih pravicah]. Ta direktiva si zlasti prizadeva za krepitev pravice do svobode, pravice do poštenega sojenja in pravice do obrambe. Izvajati bi jo bilo treba temu ustrezno.“
- 4 Člen 6 Direktive 2012/13, naslovljen „Pravica do obveščeniosti o obdolžitvah“, določa:
 - „1. Države članice zagotovijo, da so osumljene ali obdolžene osebe obveščene o kaznivem dejanju, katerega so osumljene ali obdolžene. Te informacije se podajo nemudoma in tako podrobno, kolikor je to potrebno za zaščito poštenosti postopka in učinkovito uveljavljanje pravice do obrambe.
 2. Države članice zagotovijo, da so prijete ali pridržane osebe obveščene o razlogih za prijete ali pridržanje, vključno z navedbo kaznivega dejanja, katerega so osumljene ali obdolžene.
 3. Države članice zagotovijo, da se, najpozneje ob vložitvi obtožnice v preizkus sodišču, podajo podrobne informacije o obdolžitvah, vključno z vrsto in pravno opredelitvijo kaznivega dejanja ter naravo udeležbe obdolžene osebe.
 4. Države članice zagotovijo, da so osumljene ali obdolžene osebe, če je to potrebno za zaščito poštenosti postopka, nemudoma obveščene o vseh spremembah informacij, podanih v skladu s tem členom.“

Nemško pravo

- 5 Člen 44 Strafgesetzbuch (kazenski zakonik) v različici, ki se uporablja za dejansko stanje v postopku v glavni stvari (v nadaljevanju: StGB), naslovljen „Prepoved vožnje“, določa:

„(1) Če je oseba zaradi kaznivega dejanja v cestnem prometu obsojena na kazen zapora ali denarno kazen, ji lahko sodišče izreče prepoved vožnje v cestnem prometu motornih vozil vseh kategorij ali določene kategorije v trajanju od enega do treh mesecev. Prepoved vožnje se praviloma izreče, kadar v primerih obsodbe na podlagi člena 315c(1), točka 1(a), (3), ali člena 316 ni bilo odvzema voznškega dovoljenja v skladu s členom 69.

(2) Prepoved vožnje začne učinkovati s pravnomočnostjo sodbe. Nacionalno in mednarodno voznško dovoljenje v času uporabe hrani nemški organ. Enako velja, če je voznško dovoljenje izdal organ države članice Evropske unije ali druge države pogodbenice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, če ima njegov imetnik običajno prebivališče v Nemčiji. Prepoved vožnje bo vpisana v drugih tujih voznških dovoljenjih.

(3) Če morajo voznško dovoljenje hraniti uradni organi ali če je treba prepoved vožnje vpisati v tuje voznško dovoljenje, se obdobje prepovedi izračuna šele od dneva, ko nastopi. Obdobje prepovedi ne zajema obdobja, v katerem je bil obdolženec po odredbi organov pridržan v zavodu.“

- 6 Člen 44 Strafprozessordnung (zakonik o kazenskem postopku, v nadaljevanju: StPO) določa:

„Če je nekdo brez krivde zamudil rok, se mu na predlog dovoli vrnitev v prejšnje stanje. Šteje se, da oseba ni kriva za zamudo roka za pravno sredstvo, če ni bila poučena v skladu s členom 35a, prvi in drugi stavek, členom 319(2), tretji stavek, ali členom 346(2), tretji stavek.“

- 7 Člen 45 StPO določa:

„(1) Predlog za vrnitev v prejšnje stanje se vloži pri sodišču, pri katerem je prišlo do zamude roka, v roku enega tedna od prenehanja ovire. Za spoštovanje roka zadostuje, da je predlog pri sodišču, ki o tem predlogu odloča, pravočasno vložen.

(2) Dejstva, ki so navedena v utemeljitev predloga, morajo biti izkazana za verjetna ob vložitvi predloga ali v postopku, v katerem se odloča o predlogu. Zamujeno dejanje je treba opraviti v okviru roka za vložitev predloga. Ko je to storjeno, je mogoče vrnitev v prejšnje stanje odobriti tudi brez predloga.“

- 8 Člen 132 StPO določa:

„(1) Če obdolženec, ki je utemeljeno osumljen storitve kaznivega dejanja, nima stalnega ali začasnega prebivališča na območju uporabe tega zakona, pogoji za izdajo naloga za prijetje pa niso izpolnjeni, se lahko za zagotovitev izvedbe kazenskega postopka odredi, da obdolženec:

1. zagotovi ustrezno zavarovanje za kritje predvidene denarne kazni in stroškov postopka ter
2. pooblasti osebo, ki prebiva na območju pristojnega sodišča, za sprejemanje pisanj.

Člen 116a(1) se uporablja smiselno.

(2) Odredbo lahko sprejme le sodišče, državno tožilstvo in njegovi preiskovalci pa v primeru neposredne nevarnosti (člen 152 Gerichtsverfassungsgesetz [(zakon o pravosodnem sistemu)].

(3) Če obdolženec ne ravna v skladu z odredbo, je mogoče zaseči prevozna sredstva in druge predmete, ki jih ima in ki so v njegovi lasti. Člena 94 in 98 se uporabljata smiselno.“

9 Člen 407 StPO določa:

„(1) V postopku pred sodnikom kazenskega sodišča in v postopku, ki spada v pristojnost porotnega sodišča, se lahko v primeru prekrškov na pisni predlog državnega tožilstva sankcije za dejanje določijo s pisnim kaznovalnim nalogom, ne da bi bila opravljena glavna obravnava. Državno tožilstvo tak predlog poda, če glede na izid preiskave meni, da glavna obravnava ni potrebna. V predlogu morajo biti predlagane pravne sankcije. Predlog pomeni vložitev obtožnega akta.

[...]

(3) Sodišču obdolženca ni treba predhodno zaslišati (člen 33(3)).“

10 Člen 410 StPO določa:

„(1) Obdolženec lahko vloži ugovor zoper kaznovalni nalog v dveh tednih po tem, ko je bil vročen v pisni obliki ali v sodnem tajništvu sodišča, ki je izdalo kaznovalni nalog. Členi od 297 do 300 ter člen 302(1), prvi stavek, in (2) se uporabljajo smiselno.

(2) Ugovor je lahko omejen na nekatere točke.

(3) Če ugovor zoper kaznovalni nalog ni bil pravočasno vložen, je enakovreden pravnomočni sodbi.“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

11 UY je poklicni voznik težkih tovornih vozil, ki ima poljsko državljanstvo in stalno prebivališče na Poljskem.

12 Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen (okrajno sodišče v Garmisch-Partenkirchenu, Nemčija) je s kaznovalnim nalogom z dne 21. avgusta 2017 UY obsodilo na plačilo denarne kazni in mu naložilo trimesečno prepoved vožnje zaradi kaznivega dejanja, storjenega 11. julija 2017, v skladu s katerim je nezakonito zapustil kraj nesreče.

13 Ta nalog je bil 30. avgusta 2017 skupaj s prevodom v poljščino vročen pooblaščenca UY. Zadnjenavedeni je namreč na podlagi člena 132 StPO in po odredbi državnega tožilca podelil pooblastilo za sprejemanje pisanj. Pooblaščenca, uslužbenca Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen (okrajno sodišče v Garmisch-Partenkirchenu), je UY postavila policija.

14 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je obrazec za izdajo pooblastila, ki je bil napisan v nemščini in ga je UY po telefonu prevedla njemu bližnja oseba, vseboval ime in poklicni naslov pooblaščenca ter navedbo, da bodo zakonski roki začeli teči od dneva vročitve sodne odločbe v kazenski zadevi, ki bo izdana, pooblaščenca. Ta obrazec pa, nasprotno, ni vseboval nobene navedbe glede pravnih in materialnih posledic pooblastila, zlasti glede morebitnih obveznosti zadevne osebe, da opravi poizvedbe pri svojem pooblaščenca. UY je bila kopija pooblastila izročena v nemščini.

15 Pooblaščenec je kaznovalni nalog z navadno pošto posredoval na znani naslov UY na Poljskem, ne da bi bilo mogoče ugotoviti, ali je ta pošta do njega prispela.

16 Ker zoper kaznovalni nalog ni bil vložen noben ugovor, je ta 14. septembra 2017 postal pravnomočen.

17 Nemška policija je 14. decembra 2017 UY ustavila, ko je vozil težko tovorno vozilo na območju občine Kehl (Nemčija).

- 18 Po tem nadzoru je državno tožilstvo v Offenburgu (Nemčija) vložilo tožbo pri Amtsgericht Kehl (okrajno sodišče v Kehlu, Nemčija), da bi UY obsodilo na vožnjo brez voznškega dovoljenja iz malomarnosti, z obrazložitvijo, da je vozil težko tovorno vozilo na nemškem ozemlju, čeprav bi lahko vedel in bi moral vedeti, da mu je bilo na tem ozemlju prepovedano voziti.
- 19 Predložitveno sodišče izhaja iz načela, da UY do 14. decembra 2017, ko ga je policija ustavila, ni vedel za kaznovalni nalog, ki ga je izdalo Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen (okrajno sodišče v Garmisch-Partenkirchnu), in posledično za prepoved vožnje, ki mu je bila izrečena.
- 20 Predložitveno sodišče poudarja, da v skladu s členom 44(2) StGB prepoved vožnje učinkuje, ko sodba postane pravnomočna, in glede tega pojasnjuje, da je kaznovalni nalog enakovreden pravnomočni sodbi, če v dveh tednih po vročitvi navedenega naloga ni bil vložen noben ugovor, ki se lahko opravi pri pooblaščenca, ki ga imenuje zadevna oseba.
- 21 Poudarja tudi, da v nemškem pravu to, da – kot v obravnavanem primeru – osebo pooblaščenca postavi policija in da obrazec za izdajo pooblastila ne vsebuje niti informacije o možnosti telefonskega komuniciranja s pooblaščenca niti navodil glede obveznosti, da ta oseba opravi poizvedbe pri pooblaščenca, praviloma ni ovira za učinkovanje pooblastila. Enako velja za okoliščino, da je ta obrazec napisan izključno v nemščini, samo če je – v primeru, da obdolženec ne obvlada tega jezika – vsebina navedenega obrazca temu ustno pojasnjena.
- 22 Poleg tega se po mnenju predložitvenega sodišča obdolžencu, ki je vedel za obstoj kazenskega postopka, uvedenega zoper njega, lahko očita malomarnost, če od svojega pooblaščenca ne želi pridobiti konkretnih informacij o izidu navedenega postopka. V takem primeru se ta oseba ne more sklicevati na dejstvo, da dokumentov, ki ji jih je posredoval navedeni pooblaščenec, ni prejela.
- 23 Vendar predložitveno sodišče dvomi o skladnosti pravnomočnosti, ki jo je treba v skladu z nemškim pravom priznati kaznovalnemu nalogu Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen (okrajno sodišče v Garmisch-Partenkirchnu), z Direktivo 2012/13, kakor jo je Sodišče razložilo v sodbah z dne 15. oktobra 2015, Covaci (C-216/14, EU:C:2015:686), in z dne 22. marca 2017, Tranca in drugi (C-124/16, C-188/16 in C-213/16, EU:C:2017:228), ter s členi 21, 45, 49 in 56 PDEU. Po mnenju predložitvenega sodišča iz teh sodb izhaja, da obdolženec zaradi obveznosti, ki mu je naložena, da podeli pooblastilo za vročitev naloga, ki se nanaša nanj, ne more biti na splošno v slabšem položaju, ki je povezan s tem, da njegovo stalno prebivališče ni v Nemčiji, ampak v drugi državi članici. V obravnavanem primeru pa naj bi UY bil v takem slabšem položaju, ki ga ni mogoče nadomestiti.
- 24 Ker se kaznovalni nalog vroči prek pooblaščenca, je po mnenju predložitvenega sodišča namreč verjetno, da oseba, zoper katero je izdan kaznovalni nalog in ki prebiva v tujini, s tem nalogom ne bo seznanjena ali se bo z njim seznanila šele precej pozneje, kot če bi imela stalno prebivališče v Nemčiji.
- 25 Predložitveno sodišče v zvezi s tem poudarja, da je sicer mogoče kaznovalne naloge v Nemčiji vročiti po pooblastilu, poslanem po pošti, in da v takem primeru osebna vročitev kaznovalnega naloga naslovniku ni potrebna, saj se lahko vročitev na njegovem stalnem prebivališču opravi z izročitvijo navedenega naloga odraslemu družinskemu članu, osebi, ki pri družini opravlja delo, ali odraslemu sostanovalcu, ki tam običajno prebiva, tako, da se pisanje pusti v poštnem nabiralniku naslovnikovega stanovanja, ali s sporočilom o prispeli pošiljki, če se kot dokaz o vročitvi sestavi uradno potrdilo. Predložitveno sodišče meni, da strogi pogoji, ki veljajo za ta postopek in katerih izpolnitev mora sodišče preučiti po uradni dolžnosti, ter geografska in osebna bližina kraja vročitve in dejanskega naslovnika v primerjavi z zadevno osebo praviloma kljub vsemu omogočajo, da se zagotovi, da se bo ob obstoju najmanjšega dvoma o pravilnosti vročitve zanjo štelo, da nima učinka.

- 26 Če pa je kaznovalni nalog vročen pooblaščenцу obdolženca, zadnjenavedeni na splošno ne bo mogel vplivati na to, kako se mu ta nalog posreduje, tudi če je pooblaščenec uslužbenec sodišča. Ta pooblaščenec ni zakonsko zavezan navedenega naloga poslati na način, ki zagotavlja, da bo ta nalog dejansko prispel do obdolženca, na primer s priporočeno pošiljko. Pošiljanje naloga v tujino bi lahko poleg tega trajalo veliko dlje, tveganje, da bi se pismo izgubilo, pa bi bilo večje.
- 27 Po mnenju predložitvenega sodišča te pomanjkljivosti v nemškem pravu niso nadomeščene s postopkom za vrnitev v prejšnje stanje, določenim v členu 44 StPO, ki pod nekaterimi pogoji dopušča razveljavitev pravnomočnosti kaznovalnega naloga in ponovni začetek teka roka za ugovor zoper ta nalog.
- 28 Predložitveno sodišče glede tega poudarja, na prvem mestu, da mora zadevna oseba, da bi dosegla retroaktivno odpravo pravnomočnosti naloga, ki je bil izdan zoper njo, tudi če ne izpodbija kaznivega dejanja in pravnih posledic, ki iz njega izhajajo, vložiti obrazložen predlog za vrnitev v prejšnje stanje in vložiti ugovor zoper kaznovalni nalog, nato pa svoj ugovor umakniti takoj, ko je dosežena vrnitev v prejšnje stanje.
- 29 Na drugem mestu, predložitveno sodišče poudarja, da je treba predlog za vrnitev v prejšnje stanje vložiti v roku enega tedna po prenehanju ovire, zaradi katere zadevna oseba ni spoštovala predpisanega postopkovnega roka.
- 30 To sodišče na tretjem mestu poudarja, da mora zadevna oseba dokazati, da ni odgovorna za nespoštovanje roka. Glede tega ne more zgolj trditi, da ni vedela za vročitev kaznovalnega naloga, ki se nanaša nanjo, pooblaščenцу, saj se od te osebe pričakuje, da se pri svojem pooblaščenцу čim prej pozanima o morebitnem obstoju dopisov, naslovljenih nanjo, pri čemer ni treba upoštevati jezikovnih težav, do katerih bi lahko prišlo pri komuniciranju z njenim pooblaščencom. Poleg tega je mogoče vrnitev v prejšnje stanje po uradni dolžnosti odobriti le, če je iz spisa jasno razvidno, da neupoštevanje roka ni krivdno.
- 31 Na četrtem mestu, navedeno sodišče še navaja, da predlog za vrnitev v prejšnje stanje nima odločilnega učinka.
- 32 V teh okoliščinah predložitveno sodišče meni, da bi moralo – ne glede na svoje notranje pravo – imeti možnost šteti, da je kaznovalni nalog, ki ga je zoper UY izdalo Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen (okrajno sodišče v Garmisch-Partenkirchnu), postal pravnomočen šele z iztekom dvotedenskega roka, ki je začel teči od dneva, ko je UY dejansko izvedel zanj, to je po tem, ko je bil ustavljen zaradi vožnje brez voznškega dovoljenja iz malomarnosti.
- 33 Podredno, predložitveno sodišče meni, da za to, da se prepreči neupravičeno različno obravnavanje, ki izhaja le iz stalnega prebivališča UY na Poljskem, temu ni treba naložiti nobene dolžnosti skrbnega ravnanja v zvezi s seznanitvijo z dokumenti, upoštevni za postopek, ki so naslovljeni nanj, katere kršitev je podlaga za pregon pred tem sodiščem in ki bi presegala obveznosti, ki bi jih imel, če bi mu bil kaznovalni nalog vročen v Nemčiji prek običajnega pooblastila.
- 34 V teh okoliščinah je Amtsgericht Kehl (okrajno sodišče v Kehlu) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali je treba pravo [Unije], zlasti Direktivo 2012/13 ter člene 21, 45, 49 in 56 PDEU, razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice, ki določa, da se lahko obdolžencu v kazenskem postopku zgolj zaradi tega, ker nima stalnega prebivališča v tej, temveč v drugi državi članici, odredi, da imenuje pooblaščenca za sprejemanje pisanj za namene vročitve kaznovalnega naloga, kar ima za posledico nastop pravnomočnosti kaznovalnega naloga, s čimer so izpolnjeni pogoji za kaznivost kasnejšega dejanja obdolženca (vezanost na prejšnjo ugotovitev dejanskega stanja), čeprav

obdolženec za kaznovalni nalog dejansko ni vedel in dejanska seznanitev obdolženca s kaznovalnim nalogom ni zagotovljena v enaki meri kot pri vročitvi kaznovalnega naloga v primeru, v katerem ima obdolženec stalno prebivališče v državi članici?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen: ali je treba pravo [Unije], zlasti Direktivo 2012/13 ter člene 21, 45, 49 in 56 PDEU, razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice, ki določa, da se lahko obdolžencu v kazenskem postopku zgolj zaradi tega, ker nima stalnega prebivališča v tej, temveč v drugi državi članici, odredi, da imenuje pooblaščenca za sprejemanje pisanj za namene vročitve kaznovalnega naloga, kar ima za posledico nastop pravnomočnosti kaznovalnega naloga, s čimer so izpolnjeni pogoji za kaznivost kasnejšega dejanja obdolženca (vezanost na prejšnjo ugotovitev dejanskega stanja), in ki obdolžencu v okviru pregona tega kaznivega dejanja s subjektivnega vidika nalaga večje obveznosti glede tega, da poskrbi, da se dejansko seznaní s kaznovalnim nalogom, kot to velja v primeru, v katerem ima obdolženec stalno prebivališče v državi članici, zaradi česar je mogoč kazenski pregon zaradi malomarnosti obdolženca?“

Vprašanja za predhodno odločanje

- 35 Predložitveno sodišče z vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člene 21, 45, 49 in 56 PDEU ter člen 6 Direktive 2012/13 razlagati tako, da nasprotujejo ureditvi države članice, v skladu s katero je osebi, ki prebiva v drugi državi članici, naložena kazenska sankcija, če od dneva, ko je nalog, s katerim ji je bila izrečena prepoved vožnje, postal pravnomočen, tega ne spoštuje, čeprav, na eni strani, dvotedenski rok za vložitev ugovora zoper ta nalog ne začne teči od vročitve navedenega naloga zadevni osebi, ampak njenemu pooblaščenču, in čeprav, na drugi strani, ta oseba na dan, ko je kršila prepoved vožnje, ki izhaja iz tega naloga, ni vedela, da tak nalog obstaja.
- 36 Najprej je treba poudariti, prvič, da je Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen (okrajno sodišče v Garmisch-Partenkirchnu) s kaznovalnim nalogom, sprejetim na podlagi člena 407 StPO, UY naložilo začasno prepoved vožnje.
- 37 Kot je Sodišče že imelo priložnost poudariti, je postopek, določen za izdajo takega kaznovalnega naloga, poenostavljen in ne določa obravnave ali kontradiktorne razprave. Ker sodišče kaznovalni nalog izda na predlog državnega tožilstva za lažja kazniva dejanja, je to začasna odločba. Kaznovalni nalog v skladu s členom 410 StPO postane pravnomočen z iztekom dvotedenskega roka od njegove vročitve – glede na primer – pooblaščenčem zadevne osebe, razen če ta vloži ugovor zoper navedeni nalog pred iztekom tega roka (glej v tem smislu sodbo z dne 15. oktobra 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, točka 20).
- 38 V posebnem primeru, ko zadevna oseba nima stalnega ali začasnega prebivališča na nemškem ozemlju, se ji lahko na podlagi člena 132(1) StPO odredi, naj imenuje pooblaščenca, ki mu bo vročen nalog, ki se nanaša nanjo, pri čemer začne s tako vročitvijo teči rok za ugovor.
- 39 V skladu s členom 44(2) StGB prepoved vožnje, izrečena s takim nalogom, učinkuje na dan, ko nalog postane pravnomočen.
- 40 Drugič, treba je poudariti, da se postopek v glavni stvari nanaša na nov kazenski pregon, ki je bil zoper UY uveden zaradi vožnje brez vozniškega dovoljenja iz malomarnosti. Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je materialni element tega kaznivega dejanja nespoštovanje prepovedi vožnje, ki je bila izrečena s kaznovalnim nalogom, ki je postal pravnomočen, in da je za njegov subjektivni element značilna malomarnost zadevne osebe.
- 41 V obravnavanem primeru predložitveno sodišče najprej glede materialnega elementa kaznivega dejanja, zaradi katerega je bil zoper UY uveden pregon, navaja, da je UY na nemškem ozemlju vozil težko tovorno vozilo in bil ustavljen 14. decembra 2017, to je po tem, ko je prva obsodba, ki jo je zoper

njega izreklo Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen (okrajno sodišče v Garmisch-Partenkirchnu), postala pravnomočna, pri čemer UY zoper ta kaznovalni nalog ni vložil ugovora v roku dveh tednov od vročitve tega naloga njegovemu pooblaščenцу.

- 42 Predložitveno sodišče nato glede subjektivnega elementa kaznivega dejanja, zaradi katerega je bil zoper UY uveden kazenski pregon, pojasnjuje, da je pooblaščenec UY, uslužbenec Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen (okrajno sodišče v Garmisch-Partenkirchnu), kaznovalni nalog, ki se nanaša na zadevno osebo, z navadno pošto posredoval na znani naslov UY na Poljskem. Ker predložitveno sodišče meni, da ni mogoče dokazati, da je ta pošta dejansko prispela do UY, izhaja iz predpostavke, da je ta za navedeni kaznovalni nalog dejansko izvedel šele, ko ga je policija 14. decembra 2017 ustavila.
- 43 Na podlagi teh pojasnil je treba na prvem mestu preučiti, ali člen 6 Direktive 2012/13 nasprotuje temu, da začne dvotedenski rok za vložitev ugovora zoper kaznovalni nalog, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, teči od vročitve tega naloga pooblaščenцу osebe, zoper katero je izdan.
- 44 Glede tega je treba poudariti, prvič, da ta člen 6 določa posebna pravila v zvezi s pravico vseh osumljenih ali obdolženih oseb do hitre in dovolj podrobne obveščeniosti o kaznivem dejanju, za storitev katerega so osumljene ali obdolžene, da se zagotovi poštenost postopka in da se omogoči učinkovito uveljavljanje pravice do obrambe. Odstavek 3 navedenega člena 6 še določa, da države članice zagotovijo, da se podrobne informacije o obdolžitvah najpozneje ob vložitvi obtožnice podajo v preizkus sodišču.
- 45 Res je, da se zaradi sumarnosti in poenostavljenosti postopka, v katerem je bil izdan kaznovalni nalog iz postopka v glavni stvari, tak nalog vroči šele po tem, ko se je sodišče izreklo o utemeljenosti obtožbe.
- 46 Vendar je Sodišče poudarilo, da sodišče v nalogu take narave odloči le začasno in da njegova vročitev za obdolženo osebo pomeni prvo priložnost, da se seznanj z obdolžitvami zoper njo, kar je potrjeno z dejstvom, da ta oseba zoper ta nalog ne more vložiti pritožbe pred drugim sodiščem, temveč lahko vloži ugovor, na podlagi katerega se ji pred istim sodiščem zagotovi redni kontradiktorni postopek, v katerem lahko polno izvršuje svojo pravico do obrambe, preden to sodišče ponovno odloči o utemeljenosti obdolžitve zoper to osebo (glej v tem smislu sodbo z dne 15. oktobra 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, točka 60).
- 47 Zato je treba vročitev takega naloga v skladu s členom 6 Direktive 2012/13 šteti za obliko obvestitve obdolžene osebe o obdolžitvi, tako da mora biti ta vročitev v skladu z zahtevami, ki jih določa ta člen (sodba z dne 15. oktobra 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, točka 61).
- 48 Drugič, Sodišče je ugotovilo tudi, da Direktiva 2012/13 ne ureja podrobnih pravil, v skladu s katerimi je treba informacije o obdolžitvi, določene v njenem členu 6, sporočiti obdolženi osebi, in da ta člen zato načeloma ne nasprotuje temu, da mora obdolženec, ki ne prebiva v zadevni državi članici, v kazenskem postopku imenovati pooblaščenca za vročitev naloga, kakršen je ta v postopku v glavni stvari (glej v tem smislu sodbo z dne 15. oktobra 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, točki 62 in 68).
- 49 Vendar iz sodne prakse Sodišča tudi izhaja, da podrobna pravila o sporočanju informacij o obdolžitvi, ki so določena s pravom držav članic, ne smejo posegati v cilj iz med drugim člena 6 Direktive 2012/13, ki je – kot je razvidno iz uvodne izjave 27 te direktive – da se osebam, osumljenim ali obdolženim storitve kaznivega dejanja, omogoči priprava obrambe in da se zagotovi poštenost postopka (glej v tem smislu sodbi z dne 15. oktobra 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, točka 63, in z dne 22. marca 2017, Tranca in drugi, C-124/16, C-188/16 in C-213/16, EU:C:2017:228, točka 38).
- 50 Vendar se tako tak cilj kot tudi zahteva, da ni nobene diskriminacije med obdolženci, ki imajo prebivališče na območju uporabe zadevnega nacionalnega zakona, in osebami, katerih prebivališče ni na tem območju in ki so edine dolžne imenovati pooblaščenca za vročanje sodnih odločb, nalagata, da

ima obdolženec dvotedenski rok, ki ga nacionalno pravo priznava za vložitev ugovora zoper tak nalog, kot je ta v postopku v glavni stvari, na voljo v celoti (glej v tem smislu sodbi z dne 15. oktobra 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, točka 65, in z dne 22. marca 2017, Tranca in drugi, C-124/16, C-188/16 in C-213/16, EU:C:2017:228, točka 40).

- 51 Tako mora biti obdolženec od takrat, ko se je dejansko seznanil s takim nalogom, kolikor je mogoče, postavljen v enak položaj, kot bi bil, če bi mu bil navedeni nalog vročen osebno, in mora od takrat imeti zlasti možnost, da razpolaga s celotnim rokom za ugovor (glej v tem smislu sodbo z dne 22. marca 2017, Tranca in drugi, C-124/16, C-188/16 in C-213/16, EU:C:2017:228, točka 47).
- 52 Glede tega, čeprav je res, da nalog, kot je ta v postopku v glavni stvari, postane pravnomočen, če obdolženec zoper njega ne vloži ugovora v roku dveh tednov od vročitve tega naloga njegovemu pooblaščenцу, in ne od takrat, ko se je obdolženec dejansko seznanil z navedenim nalogom, pa člena 44 in 45 StPO po navedbah predložitvenega sodišča določata postopek za vrnitev v prejšnje stanje, ki omogoča razveljavitev pravnomočnosti naloga in vložitev ugovora zoper nalog kljub izteku prvotnega roka za vložitev ugovora.
- 53 V teh okoliščinah je treba preučiti, tretjič, ali so postopek za vrnitev v prejšnje stanje, ki je določen v nacionalnem pravu, in pogoji, ki so s to pravico določeni za izvedbo tega postopka, v skladu z zahtevami, določenimi v členu 6 Direktive 2012/13, in zlasti ali dopuščajo, da zadevna oseba dejansko izkoristi dvotedenski rok za vložitev ugovora zoper kaznovalni nalog, izdan zoper njo, od trenutka, ko se je z njim dejansko seznanila.
- 54 Glede tega je treba najprej poudariti, da glede na navedbe v predložitveni odločbi in na obravnavi pred Sodiščem ni izključeno, da v položaju, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, upoštevno nacionalno pravo obdolžencu nalaga, da vloži ugovor zoper kaznovalni nalog v roku enega tedna od dejanske seznanitve z navedenim nalogom. Zdi se namreč, da je člen 45 StPO mogoče razlagati tako, da mora biti ugovor vložen v roku enega tedna, ki ga ta določba določa za vložitev predloga za vrnitev v prejšnje stanje.
- 55 Taka obveznost, če bi bila dokazana, bi bila v nasprotju s členom 6 Direktive 2012/13, ker bi povzročila prepolovitev roka za vložitev ugovora, ki ga je treba v skladu s tem, kar je bilo navedeno v točkah 50 in 51 te sodbe, obdolžencu priznati od trenutka, ko se je dejansko seznanil s kaznovalnim nalogom, ki se nanaša nanj.
- 56 Poudariti je treba tudi, da lahko po mnenju predložitvenega sodišča obdolženec vloži predlog za vrnitev v prejšnje stanje le, če lahko dokaže, da se je pri svojem pooblaščenцу v najkrajšem možnem času pozanimal o obstoju naloga, ki se nanaša nanj.
- 57 Vendar tudi taka obveznost ni v skladu z zahtevami, ki izhajajo iz člena 6 Direktive 2012/13. Kot je namreč generalni pravobranilec v bistvu navedel v točki 61 sklepnih predlogov, tako iz besedila te določbe kot iz njene splošne sistematike in cilja, ki mu sledi navedena direktiva, izhaja, da morajo organi držav članic obdolžence obvestiti o dejanjih, ki se jim očitajo, in da od teh oseb ni mogoče pričakovati, da se čim prej pozanimajo o morebitnem poteku kazenskega postopka, ki se nanaša nanje.
- 58 Nazadnje, predložitveno sodišče ugotavlja, da predlog za vrnitev v prejšnje stanje nima odločilnega učinka.
- 59 Ker pa se zdi, da iz člena 44(2) StGB izhaja, da dokler rok za ugovor ni potekel, prepoved vožnje, ki je določena v nalogu, kot je ta iz postopka v glavni stvari, nima učinka – kar pa mora preveriti predložitveno sodišče – iz tega, kar je bilo navedeno v točki 51 te sodbe, izhaja, da člen 6 Direktive 2012/13 nalaga, da se ta prepoved vožnje prav tako odloži med dvotedenskim rokom od seznanitve zadevne osebe z nalogom, ki je bil izdan zoper njo, ko mora ta oseba imeti možnost, da vloži ugovor zoper navedeni nalog.

- 60 Iz tega sledi, da člen 6 Direktive 2012/13 ne nasprotuje ureditvi države članice, v skladu s katero začne dvotedenski rok za vložitev ugovora zoper nalog, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, teči od vročitve tega naloga pooblaščenca osebe, zoper katero je bil ta nalog izdan, če ima ta oseba po tem, ko se je z njim seznanila, dejansko na voljo dvotedenski rok za vložitev ugovora zoper ta nalog – glede na primer po postopku za vrnitev v prejšnje stanje ali med njim – ne da bi ji bilo treba dokazati, da je storila vse potrebno za to, da se pri svojem pooblaščenca čim prej pozanima o obstoju navedenega naloga, in če se učinki navedenega naloga med tem rokom odložijo.
- 61 Na drugem mestu je treba preučiti, ali člen 6 Direktive 2012/13 nasprotuje temu, da bi bila oseba lahko kazensko obsojena zaradi kršitve prepovedi vožnje na dan, ko je kaznovalni nalog, s katerim ji je bila izrečena taka prepoved, postal pravnomočen, če navedena oseba takrat ni vedela za obstoj takega naloga.
- 62 Glede tega je treba opozoriti, prvič, da je namen pravice, določene v členu 6 Direktive 2012/13, zagotoviti učinkovito uveljavljanje pravice obtožencev ali obdolžencev do obrambe. Polni učinek te pravice bi bil torej resno ogrožen, če bi se bilo mogoče opreti na kaznovalni nalog, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, da bi se ugotovilo, da je ista oseba storila novo kaznivo dejanje, ko ta oseba, ker ni bila obveščena o prvem pregonu zoper njo, še ni mogla izpodbijati utemeljenosti te obtožbe.
- 63 Iz tega sledi, da navedeni člen 6 nasprotuje temu, da se nespoštovanje naloga, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, lahko kazensko očita osebi, čeprav ji ta nalog ni bil sporočen ob spoštovanju zahtev iz te določbe in čeprav ta oseba – glede na primer – ni mogla v skladu s pravnimi sredstvi, ki jih določa pravo zadevne države članice, in ob spoštovanju prava Unije izpodbijati dejanj, ki se ji očitajo v navedenem nalogu.
- 64 Kot pa je bilo poudarjeno v točki 57 te sodbe, bi bilo v nasprotju s tem členom 6, če bi se od zadevne osebe zahtevalo, naj pri pooblaščenca poskrbi za to, da bo storjeno vse potrebno za to, da se prepriča, da jo je ta pravilno seznanil s kaznovalnim nalogom, ki se nanaša nanjo.
- 65 Zato je treba člen 6 Direktive 2012/13 razlagati tako, da nasprotuje temu, da bi bila oseba zaradi kršitve naloga, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, obsojena na dan, ko ni mogoče dokazati, da so pristojni nacionalni organi poskrbeli za to, da se dejansko seznanijo z vsebino navedenega naloga.
- 66 Ta razlaga člena 6 Direktive 2012/13 velja tudi, če je kaznovalni nalog postal pravnomočen takrat, ko je oseba, zoper katero je bil izdan, ta nalog domnevno kršila, in to tudi če ta oseba od trenutka, ko je izvedela za ta nalog, ni začela postopka za vrnitev v prejšnje stanje, s katerim bi se dosegla razveljavitev pravnomočnosti navedenega naloga.
- 67 S tako razlago se namreč ne krši zahtevano spoštovanje načela pravnomočnosti. Glede tega zadostuje poudariti, da pravnomočnost, ki velja za obsodbo osebe, ki ima prepoved vožnje, ni kršena zgolj zato, ker nespoštovanje te prepovedi s strani navedene osebe ne povzroči nujno izreka nove kazenske sankcije.
- 68 Drugič, poudariti je treba, da načelo primarnosti prava Unije, v skladu s katerim se uveljavlja prednost prava Unije pred pravom držav članic, vsem organom držav članic nalaga, da različnim predpisom Unije pripišejo polni učinek, pri čemer pravo držav članic ne more vplivati na učinek, ki je tem različnim predpisom priznan na ozemlju navedenih držav (glej v tem smislu sodbi z dne 24. junija 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, točki 53 in 54, ter z dne 19. novembra 2019, A. K. in drugi (Neodvisnost disciplinskega senata vrhovnega sodišča), C-585/18, C-624/18 in C-625/18, EU:C:2019:982, točki 157 in 158).

- 69 V zvezi s tem je treba zlasti opozoriti, da je načelo skladne razlage nacionalnega prava, po katerem mora nacionalno sodišče nacionalno pravo razlagati, kolikor je mogoče, v skladu z zahtevami prava Unije, neločljivo povezano s sistemom Pogodb, saj nacionalnemu sodišču omogoča, da v okviru svojih pristojnosti zagotavlja polni učinek prava Unije, kadar odloča o sporu, ki mu je predložen. Poleg tega je vsako nacionalno sodišče, ki odloča v okviru svoje pristojnosti, kot organ države članice dolžno, da v sporu, ki mu je predložen, ne uporabi nobene nacionalne določbe, ki je v nasprotju z določbo prava Unije z neposrednim učinkom (sodbi z dne 24. junija 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, točki 55 in 61, ter z dne 19. novembra 2019, A. K. in drugi (Neodvisnost disciplinskega senata vrhovnega sodišča), C-585/18, C-624/18 in C-625/18, EU:C:2019:982, točki 159 in 161).
- 70 Tretjič, poudariti je treba, kot je v bistvu navedeno v uvodnih izjavah 14 in 41 Direktive 2012/13, da ta temelji na pravicah, ki so določene zlasti v členu 47 Listine o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), ter si prizadeva za krepitev teh pravic (glej v tem smislu sodbo z dne 5. junija 2018, Kolev in drugi, C-612/15, EU:C:2018:392, točka 88).
- 71 Natančneje, kot je bilo poudarjeno v točki 49 te sodbe, je cilj člena 6 navedene direktive zagotoviti učinkovito uresničevanje pravice do obrambe in poštenost postopka. S tako določbo je tako izrecno zagotovljen vidik pravice do učinkovitega pravnega sredstva, določene v členu 47 Listine.
- 72 Iz tega sledi, da je treba tako kot člen 47 Listine, ki je dovolj sam po sebi in ga ni treba pojasnjevati z določbami prava Unije ali nacionalnega prava, da bi se posameznikom podelila pravica, na katero se kot tako lahko sklicujejo, šteti, da ima člen 6 Direktive 2012/13 neposredni učinek (glej po analogiji sodbo z dne 19. novembra 2019, A. K. in drugi (Neodvisnost disciplinskega senata vrhovnega sodišča), C-585/18, C-624/18 in C-625/18, EU:C:2019:982, točki 162 in 163).
- 73 Zato mora predložitveno sodišče v okviru svojih pristojnosti sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotovitev polnega učinka navedenega člena 6.
- 74 Kot pa je bilo poudarjeno v točkah 62 in 63 te sodbe, bi bil polni učinek člena 6 Direktive 2012/13 resno ogrožen, če bi bila oseba obsojena, ker je kršila prepoved, ki je bila izrečena s kaznovalnim nalogom, kot je ta v postopku v glavni stvari, o katerem ni bila obveščena v skladu z zahtevami, določenimi v tem členu.
- 75 V takih okoliščinah mora predložitveno sodišče v okviru svojih pristojnosti nacionalno pravo, kolikor je mogoče, razlagati tako, da se ohrani polni učinek člena 6 Direktive 2012/13, in če tega ne stori, ne sme uporabiti nobene nacionalne določbe, ki bi bila v nasprotju s tem členom.
- 76 Dodati je treba, da je nemška vlada pred Sodiščem trdila, da je mogoče uporabiti razlago nacionalnega prava, ki je skladna z zahtevami iz člena 6 Direktive 2012/13, kar zadeva dolžnost skrbnega ravnanja obdolženca, ki nima stalnega prebivališča na nacionalnem ozemlju, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče.
- 77 Iz vseh navedenih preudarkov izhaja, da je treba člen 6 Direktive 2012/13 razlagati tako, da:
- ne nasprotuje ureditvi države članice, v skladu s katero začne dvotedenski rok za vložitev ugovora zoper kaznovalni nalog, s katerim je bila osebi naložena prepoved vožnje, teči od vročitve tega naloga pooblaščenca te osebe, če ima navedena oseba, takoj ko se je s tem nalogom seznanila, dejansko na voljo dvotedenski rok za vložitev ugovora zoper ta nalog – glede na primer po koncu postopka za vrnitev v prejšnje stanje ali med njim – ne da bi ji bilo treba dokazati, da je storila vse potrebno za to, da se pri svojem pooblaščenca čim prej pozanima o obstoju navedenega naloga, in če se učinki navedenega naloga med tem rokom odložijo;

- nasprotuje ureditvi države članice, v skladu s katero je osebi, ki prebiva v drugi državi članici, naložena kazenska sankcija, če od dneva, ko je kaznovalni nalog, s katerim ji je bila naložena prepoved vožnje, postal pravnomočen, tega naloga ne spoštuje, čeprav ta oseba ni vedela za njegov obstoj na dan, ko je kršila prepoved vožnje, ki izhaja iz tega naloga.
- 78 Glede na zgoraj navedene preudarke ni treba preučiti, ali druge določbe prava Unije, na katere se sklicuje predložitveno sodišče, nasprotujejo nacionalni ureditvi, kakršna je ta v postopku v glavni stvari.

Stroški

- 79 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

Člen 6 Direktive 2012/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o pravici do obveščenosti v kazenskem postopku je treba razlagati tako, da

- **ne nasprotuje ureditvi države članice, v skladu s katero začne dvotedenski rok za vložitev ugovora zoper kaznovalni nalog, s katerim je bila osebi naložena prepoved vožnje, teči od vročitve tega naloga pooblaščenca te osebe, če ima navedena oseba, takoj ko se je s tem nalogom seznanila, dejansko na voljo dvotedenski rok za vložitev ugovora zoper ta nalog – glede na primer po koncu postopka za vrnitev v prejšnje stanje ali med njim – ne da bi ji bilo treba dokazati, da je storila vse potrebno za to, da se pri svojem pooblaščenca čim prej pozanima o obstoju navedenega naloga, in če se učinki navedenega naloga med tem rokom odložijo;**
- **nasprotuje ureditvi države članice, v skladu s katero je osebi, ki prebiva v drugi državi članici, naložena kazenska sankcija, če od dneva, ko je kaznovalni nalog, s katerim ji je bila naložena prepoved vožnje, postal pravnomočen, tega naloga ne spoštuje, čeprav ta oseba ni vedela za njegov obstoj na dan, ko je kršila prepoved vožnje, ki izhaja iz tega naloga.**

Podpisi